

Terugwerkende kracht anbi geaccepteerd

Hof Den Bosch 13 januari 2012, 11/00396, LJN BV8496, MK IV

Belastingjaar/tijdvak 2009

Trefwoorden feitelijke werkzaamheden, ontvankelijkheid

- Artikel 6.33, Wet IB 2001

Samenvatting

Belanghebbende is opgericht in 2003 en heeft als statutaire doelstelling het verstrekken van financiële hulp aan charitatieve, culturele, wetenschappelijke of algemeen nut beogende instellingen. Op 31 oktober 2008 overlijdt de moeder van de oprichtster van belanghebbende die een bedrag van € 500.000 legateert aan belanghebbende. In geschil is het antwoord op de vraag of belanghebbende met terugwerkende kracht tot 31 oktober 2008 als een anbi in de zin van art. 6.33, lid 1, onderdeel b, Wet IB 2001 kan worden aangemerkt. Het hof wijst in dit verband op HR 29 november 1972, nr. 19.946, BNB 1973/36 en oordeelt dat dit arrest zijn belang niet heeft verloren. Het hof constateert verder dat de situatie van belanghebbende in de relevante opzichten overeenkomt met genoemd arrest. Zie ook HR 25 november 2011, nr. 10/03773, [NTRF 2011/2845](#). Gelet op de feitelijke omstandigheden is het hof dan ook van oordeel dat belanghebbende met het oog op de toepassing van de vrijstelling van art. 32, lid 1, onderdeel 3, SW 1956 met ingang van 31 oktober 2008 als anbi kan worden aangemerkt. Van misbruik of oneigenlijk gebruik is niet gebleken.

(Hoger beroep gegrond.)

Commentaar ([Molenaar](#)^{*})

Hof den Bosch herziet hiermee de eerdere uitspraak van Rechtbank Breda (4 mei 2011, nr. 10/01499, [NTRF 2011/1657](#)), waarin de terugwerkende kracht van de anbi-status nog werd afgewezen. Ik was in mijn commentaar kritisch over die uitspraak en vond dat de rechtbank een te beperkte visie had op het begrip 'redelijke termijn' waarop het legaat echt aan de stichting zou toekomen. Dat is nu door het hof gecorrigeerd, maar het heeft ook andere overwegingen toegevoegd.

Voor de uitspraak van terugwerkende kracht van de anbi-status tot de datum van overlijden vindt het hof vooral steun in twee uitspraken van de Hoge Raad. Het gaat om HR 29 november 1972, nr. 19.946, BNB 1973/36, waarin staat dat een instelling zijn vermogen binnen afzienbare termijn moet aanwenden voor het algemeen nuttige doel en HR 25 november 2011, nr. 10/03773, [NTRF 2011/2845](#), waarin de anbi-status wordt verleend aan een stichting die nog geen feitelijke handelingen heeft kunnen verrichten omdat de verkrijging nog belast is met het recht van vruchtgebruik. Vooral de laatste uitspraak bood het hof meer mogelijkheden dan de rechtbank eerder kon hebben.

Bij elkaar een juiste uitspraak van het hof, mede omdat de wetgever zelf dit zo gewild heeft volgens de nota van toelichting op art. 41a, lid 2, Uitv.reg. IB 2011 (zie r.o. 4.14 van de uitspraak). Als bij testament een legaat wordt gegeven aan een (nog op te richten) anbi-stichting, moet na overlijden met terugwerkende kracht de anbi-status aan de stichting worden verleend. Ik begrijp niet goed waarom de inspecteur zich in deze zaak strenger heeft opgesteld dan de ruimte die deze toelichting biedt.

^{*} Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam